

EVOLUȚIA NUMERICĂ ȘI INDICII MIȘCĂRII NATURALE A POPULAȚIEI ÎN RAIONUL FLOREȘTI

Marina CÎȘLARU, studentă, Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului, Universitatea de Stat „Alecru Russo” din Bălți
Conducător științific: **Victor CAPCELEA**, dr., conf. univ.

Abstract: *This article presents the main results of the scientific research on the numerical evolution of the population and the characteristics of the natural movement of the population in Florești district. This research included the determination of relative indicators of natural population movement: general birth rate, general mortality rate, natural population growth rate, infant mortality rate.*

Keywords: *numerical evolution of the population, natural movement of the population, general birth rate, general mortality rate and natural population growth rate, Florești district.*

Introducere

Raionul Florești este situat în partea de sud-est a regiunii de nord a Republicii Moldova, se întinde de la nord la sud pe o distanță de circa 43 km, iar de la est la vest pe o distanță de aproximativ 51 km, suprafața totală a raionului este de peste 1108,19 km² [1].

Acest raion administrativ se învecinează, la nord, cu raionul Soroca; la nord-vest, cu raionul Drochia, la sud-est, cu raionul Sângerei, la sud, cu raionul Telenești, și la sud-est, cu raionul Șoldănești.

Scopul cercetării constă în studierea evoluției numerice și a indicilor mișcării naturale a populației din raionului Florești.

Metodologia cercetării

Cercetarea populației în cadrul unui teritoriu se începe cu cunoașterea efectivului de locuitori, iar pentru studierea acestuia și a indicilor mișcării naturale, noi am utilizat datele statistice prezentate de către Biroul Național de Statistică [8] și Secția pentru Statistică a raionului Florești [1], dintre care o sursă importantă rămâne a fi recensămintele populației [4, 5].

În realizarea prezentului studiu, au fost utilizate următoarele metode: *observarea științifică* (constă în distingerea caracterelor esențiale ale fenomenelor și

proceselor din cadrul cercetat, observarea făcută în strânsă legătură cu toate elementele componente), *statistico-matematică* (aplicată la calcularea indicilor demografici – evoluția numerică, natalitatea, mortalitatea, sporul natural al populației etc.), *analiza datelor statistice* (utilizată la analiza indicilor demografici obținuți) ș.a.

Rezultate și discuții

Evoluția numerică a populației. Evoluția numerică a populației este determinată de o multitudine de factori, dintre care remarcăm mișcarea naturală și migrația populației, iar acestea, la rândul lor, sunt influențate de factorii economici, sociali și politici [2].

Populația raionului Florești conform datelor la 1.01.2022 era de 65,7 mii locuitori [1], în comparație cu raioanele vecine: Soroca (67,9 mii locuitori), Drochia (63,9 mii locuitori), Sângerei (68,6 mii locuitori), Telenești (40,0 mii locuitori), Șoldănești (30,5 mii locuitori) [8], din cele cinci raioane vecine raionul Florești se află pe locul trei.

Modificările care au survenit în intervalul de timp 1959-2022, adică pe parcursul ultimei jumătăți de secol, sunt expuse în figura ce urmează.

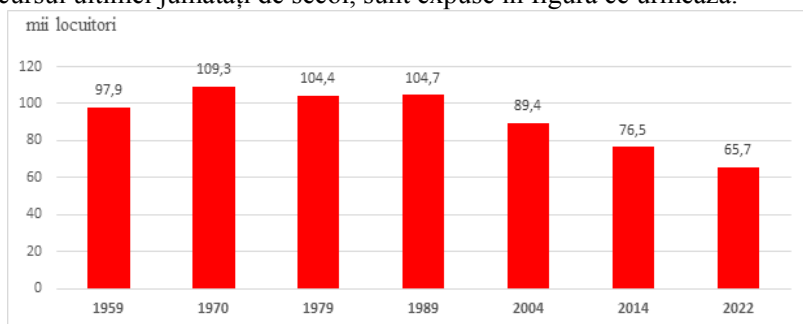

Fig. 1. *Evoluția numerică a populației raionului Florești în anii 1959-2022* [1, 4, 5, 8]

Datele statistice reprezentate în figura 1, indică faptul că în intervalul de timp studiat, după modul cum a decurs evoluția numerică a populației, poate evidențiate două perioade:

1. *Perioada de creștere a numărului populației* (1959-1989) – când efectivul populației raionului Florești a atins cifra maximă de 104,7 mii locuitori;
2. *Perioada de micșorare a populației* (1989-2022) – numărul populației în acest raion administrativ treptat coboară la 65,7 mii locuitori.

Scăderea accentuată a efectivului populației din raionul Florești de la începutul anilor 90, se datorează mai multor factori: scăderii indicilor natalității, îmbătrânirii populației, și intensificării migrațiilor externe. Aceste fenomene demografice au fost treptat intensificate datorită crizei socio-economice din perioada de tranziție economică.

Mișcarea naturală a populației. Este o componentă principală a evoluției numărului și structurii demografice a populației unei regiuni, țări ș.a. [6]. În cadrul mișcării naturale a populației se identifică următorii indicatori: natalitatea, mortalitatea, mortalitatea infantilă, bilanțul natural. În cadrul acestor indicatori, natalitatea ocupă locul decisiv. Acest indicator, spre deosebire de altele, poate avea variații destul de mari, aflându-se în corelație cu diferiți factori [7].

Natalitatea reprezintă numărul de noi-născuți raportați la 1000 locuitori și exprimă în promile (‰) [9], iar mortalitatea populației este cunoscută ca numărul de decedați la 1000 locuitori [10], și se exprimă de asemenea în promile (‰), care la rândul ei depinde de morbiditate și mortalitatea infantilă. Raportul dintre natalitate și mortalitate constituie sporul natural (‰) [3].

Asupra micșorării numărului populației raionului Florești, în ultimii ani influențează foarte mult sporul natural negativ al populației, unde se atestă predominarea ratei mortalității asupra celei a natalității. În decursul anilor 2005-2013 se atestă o scădere nesemnificativă a ratei mortalității de la 16,4‰ în anul 2005 până la 12,7‰ în anul 2013, iar rata natalității este într-o creștere neesențială de la 9,5‰ în anul 2005 până la 11,7‰ în anul 2014. Ulterior, rata mortalității populației este în creștere, atingând valoarea maximă în anul 2021 (19,5‰) (fig. 2).

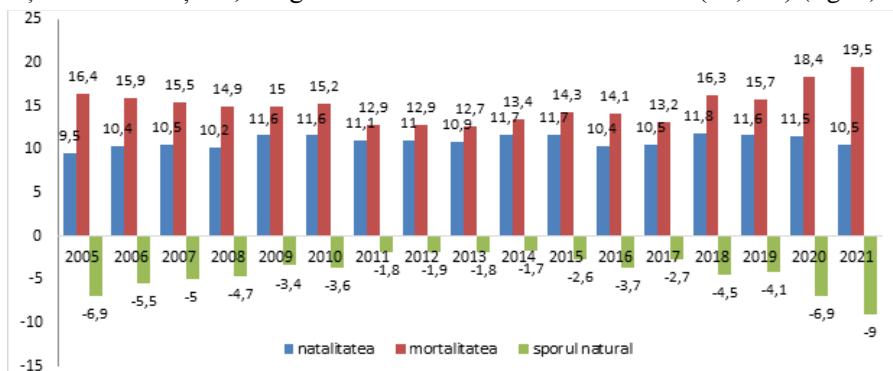

Fig. 2. Dinamica indicilor mișcării naturale în raionul Florești (‰) [1, 8]

Natalitatea scăzută comparativ cu cea a mortalității din ultimii ani în raionul Florești este o consecință a înrăutățirii situației social economice a populației și drept rezultat se manifestă unele fenomene demografice negative: modificări în structura pe vârste a populației, reducerea numărului populației care intră în vârstă fertilă și cea aptă de muncă, sporirea procesului de îmbătrânire a populației.

Un alt indicator al mișcării naturale ale populației o constituie mortalitatea infantilă, care este numărul de copii decedați până la vârsta de un an la 1000 noi născuți și se exprimă în promile [9].

Mortalitatea infantilă în raionul Florești se caracterizează, printr-un indice relativ mic (7,2 ‰), comparativ cu rata acestui indice pe republică (8,5 ‰) în anul 2021 (fig. 3).

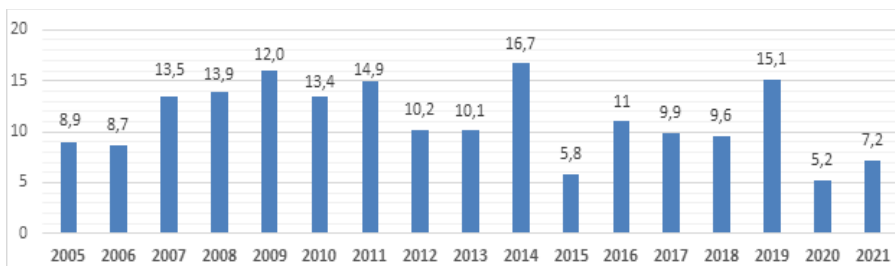

Fig. 3. *Dinamica ratei mortalității infantile în raionul Florești (%) [1,8]*

Concluzii

- Populația raionului Florești conform datelor la 1.01.2022 era de 65,7 mii locuitori, iar transformările care au survenit în intervalul de timp 1959-2022 a permis evidențierea a două perioade: perioada de creștere a numărului populației (1959-1989) și perioada de micșorare a populației (1989-2022).
- Pe parcursul anilor 2005-2022, în raionul Florești se constată o rată scăzută a natalității, care a oscilat între 9,5 – 11,8%.
- În perioada anilor 2005-2022, în raionul Florești se atestă o perioadă de scădere nesemnificativă a ratei mortalității de la 16,4‰ în anul 2005 până la 12,7‰ în anul 2013, ulterior, rata mortalității populației este în creștere, atingând valoarea maximă în anul 2021 (19,5‰).
- Rata mortalității infantile în raionul Florești se caracterizează, printr-un indice relativ mic (7,2 ‰), comparativ cu rata acestui indice pe republică (8,5 ‰) în anul 2021.

Bibliografie:

1. *Materialele Secției pentru Statistică a raionului Florești pe perioada anului 2004-2022.* Biroul Național de Statistică, 2022.
2. MÎTCU, Matei, SOCHIRCĂ, Vitalie. *Geografia umană a Republicii Moldova.* Editura ARC, 2002. 200 p. ISBN 9975-61-158-3.
3. PLĂMĂDEALĂ, Gheorghe. *Geografia economică mondială.* (Note de curs pentru studenții Facultății Economie). Bălți, 2009. 280 p. ISBN 978-9975-931-54-0.
4. *Recensământul populației, 2004.* Vol. 1. Caracteristici demografice, naționale, lingvistice, culturale. Chișinău: Biroul Național de Statistică, 2006. 492 p. ISBN 978-9975-9786-4-4.
5. *Recensământului Populației și al Locuințelor 2014 (RPL2014).* Profil Localitate. [online] [accesat pe 2 martie 2023]. Disponibil: <https://recensamint.statistica.md/ro/profile>
6. SOCHIRCĂ, Vitalie, MÎTCU, Matei. *Geografia umană a Republicii Moldova.* Editura ARC, 2010. 144 p. ISBN 9975-61-565-5.
7. SOCHIRCĂ, Vitalie, MÎTCU, Matei. *Geografia umană a Republicii Moldova.* Editura ARC, 2016. 144 p. ISBN 9975-61-999-8.

8. *Statistica teritorială, edițiile 2013-2022*. [online] [accesat pe 12 martie 2023]. https://statistica.gov.md/ro/statistica-teritoriala-editiile-2013-2022-9673_59649.html
9. VERT, Constantin. *Analiza geodemografică*. Timișoara: Mirton, 1995. 76 p. ISBN 973-7989-50-3-8.
10. VERT, Constantin. *Geografia populației: teorie și metodologie*. Timișoara: Mirton, 2001. 208 p. ISBN 973-585-468-6.